

ZOALS DE DINGEN GAAN ...

Peter De Graef

Zoals de dingen gaan ...

© Peter De Graef / Dwama

Rataplan is structureel coproductent van Peter De Graef / Dwama vzw

grafisch ontwerp Compagnie Paul Verrept

RATAPLAN

DWAMA vzw

I

Wat is de zin van het leven?

Wat is de betekenis van muziek!?

(pompompompt het concerto voor twee violen van J. S. Bach)

Hm!?! Wat betekent dat?

Wat is de spijsvertering van een stoel?

Een stoel heeft geen spijsvertering.

Is dat daarom een slechte stoel?

Nee.

Als een stoel een spijsvertering had zou je d'r waarschijnlijk niet prettig op kunnen zitten.

Als muziek betekenis heeft is hij wellicht niet meer mooi.

Als het leven zin heeft zou het zich allicht niet meer kunnen voltrekken zoals dat nu gebeurt ...

Onze hersenen plakken overal namen op, bedenken er systemen bij, concepten, geven er een richting aan en een doel, een oorsprong en een zin ... Maar de werkelijkheid trekt zich niet zo veel van aan van die wetenschap die onze hersenen voortbrengen. Het leven gaat gewoon z'n gang en is veel te groot, te wijds, te veelomvattend om zich in een concept als 'wat is de zin van?' te laten vangen.

Maar ik wil eigenlijk iets anders zeggen.

...

Stelt U zich een gen voor dat verantwoordelijk is voor het feit dat wij klaarkomen zo prettig vinden.

Hebt U het!?

Voor mensen die dat gen niet bezitten is een orgasme meer iets als niezen. Een nat, schokkerig uitbarstinkje, qua genot nogal onbeduidend.

Nu zetten we vijftig mensen met en vijftig mensen zonder dat gen op een prettige planeet ergens in het universum en we komen na duizend jaar nog 's kijken, dan zullen we daar niemand meer vinden zonder dat gen.

Ja!?

Darwin.

Ook al zou dat gen tevens de vatbaarheid voor tandbederf en gewrichtsontsteking in de hand werken dan nog zullen we na duizend jaar niemand meer treffen zonder dat gen omdat tandloze, kreupele mensen die feestelijk klaarkomen zich nu eenmaal efficiënter voortplanten dan lenige mensen met een fraai gebit voor wie klaarkomen zo iets is als een streep zalf uit een tube knijpen ...

Waarom vertel ik dit ... ?

Mmmmmm.

D'r is zo veel dat ik zou kunnen zeggen dat de woorden zich verdringen in mijn keel en geen één weet te ontsnappen.

Even wachten.

(zingt)

Ik weet het niet

En ik probeer niet te overtuigen

Maar ik voel het wel

En daarom weiger ik te buigen

Bom bom bom

Ik ga maar door

En ik tracht niet om te kijken

En ik probeer ook niet

Om wat gebeurd is glad te strijken

Want hij die denkt

Zich een idee te kunnen vormen

Die zit vaak klem

Tussen de kaken van zijn normen

Hihi haha

Die lijkt alleen maar goed gevonden

Lach mij maar na

Dan lik ik onderwijl mijn wonde

Want ik weet het niet

En ik probeer niet te overtuigen
Maar ik voel het wel
En daarom weiger ik
En daarom weiger ik ...

Ik heb door omstandigheden nogal veel tijd gehad om zo maar met niks om handen ergens te zitten ... kijken ... naar alles wat er in mij op komt qua gedachten en gevoelens en zo.

En hmmm ...

Weet ge dat uw gedachten en uw mening over iets, uw overtuigingen, dat die niet van U zijn!?

Zoals uw vrouw of uw zoon ook niet van U is.

Ge zijt er wel aan gehecht. Ge leeft er intiem mee samen.

Maar die doen niet zo maar alles wat ge wilt. Uw vrouw en uwe zoon.

Uw gedachten ook niet.

Stel U maar 's een medicijn voor waarvan op de bijsluiters staat: Bij het aanbrengen van deze gel is het van groot belang dat men elke gedachte aan een groene vrachtwagen vermijdt.

Dan hebben we een probleem.

Ge kunt wel een bepaalde gedachte oproepen. Aan uw zakdoek denken bijvoorbeeld is niet zo moeilijk. Dat is zoals uw dochter roepen. Maar een minuut lang, alleen maaar aan uw zakdoek denken. Dat gaat bijna niet.

Voor de minuut om is komen er gedachten op die niets met uw zakdoek te maken hebben.

En die komen uit het niets. Die zijn d'r plots, zonder dat je ze hebt opgeroepen. En ineens zijn ze ook weer weg. Zonder dat ge ze hebt weggestoken. Ze verdwijnen. In datzelfde niets waar ze uit zijn voortgekomen. En ge hebt dat niet door want ge denkt al weer aan iets anders.

Ge staat voor het rode licht, d'r steekt een leuke vrouw over en voor ge het weet zit ge in uw hoofd al met uw huidige vrouw bij de notaris een dure scheiding te regelen, en ge weet niet eens hoe ze heet. Springt het licht op groen, ge geeft gas, hij staat nog in zijn vijf, valt stil, achter U: Peep! Peep! En in gedachten zijt ge al uitgestapt, naar achter gelopen. Ge doet die deur open, sleurt die bestuurder vanachter uit zijn zetel, geeft hem een kopstoot en ge zet 'm bloedend terug achter

zijn stuur. Is 't dat wa ge wilt!? Zak! Eigenlijk hebt ge het tegen uw baas, tegen uw vader, tegen god maar ge hebt dat niet door, want ge hebt uw auto al weer aan de praat gekregen en ge rijdt verder. Een reclame van Artsen Zonder Grenzen komt voorbij. Ge gaat op zoek naar een pen en papier. Deze keer gaat ge storten. Ge voelt dat. Diep in uw binnenste. De drang om iets goeds te doen. Onder de indruk van uw eigen goedheid gaat ge op zoek naar een pen. Die vrouw die overstak bij dat licht is ondertussen weer verdwenen in dat niets waaruit zij is voortgekomen en ge zult daar nooit meer aan terugdenken. Van heel uw leven niet. En ook die pen blijkt onvindbaar. Bovendien zit ge al weer achter een autootje waarop het woord braadkippen staat. Prijs je jezelf vanbinnen gelukkig dat jij niet met zo'n woord op je auto moet rondrijden ... enzovoort enzovoort enzovoort. Dat gaat maar door. Zonder ophouden. De hele dag. Bij iedereen ...

Ik kom uit een blauw nest, moetteweten ...

Wij hadden thuis een winkel in beddengoed en gordijnen.

En mijn vader werkte bij de liberale ziekenkas. Als electricien.

Bij ons thuis stond er tussen de kast en de muur altijd een kartonnen doos met kettingpapier.

Op de ene kant stonden allemaal rekeningnummers en adressen en bedragen en op de andere kant mochten wij dan ons huiswerk maken.

In 't klad!

We mochten er ook op tekenen maar alleen om weg te gooien.

Ook als iets goed gelukt was moest dat vernietigd worden.

Want hij mocht dat papier eigenlijk niet in huis hebben.

Wat daar op stond die rekeningnummers en alles dat was geheim. Ja!?

Als ze daarachter kwamen, dan kon dat zijn job kosten.

Was het dat wat ik wilde misschien!?

...

Daarom: Vernietigen.

(smalend) Goed gelukt!

Mijn vader had een maagzweer.

En hij wilde blijkbaar dat andere mensen d'r ook één kregen.

(Lach!)

Op een keer had Marcel ...

Mijn beste vriend ooit ... zo'n blad gevonden in mijn boekentas.

Ik begin net zo hysterisch tegen hem te doen als mijn vader tegen mij.

Maar Marcel die zegt: Flauwekul!

En die ging die adressen opzoeken in de telefoonboek, die begon die mensen op te bellen, zei dat hij van de bank was en dat hij belde om te vragen hoeveel er op hun rekening stond want dat door een elektrische panne de computer was uitgevallen en alle gegevens waren gewist ... en dan gaf hij de hoorn aan mij en kon ik horen hoe die mensen aan de andere kant zaten te liegen of dan belde hij weer iemand anders ... Ja, ik ben hier van de ziekenkas ... enne 'U hebt een schoonheidswedstrijd gewonnen en U ontvangt ... ' of ' U gaat terug langs start en U ontvangt ...'

Nu ja ... als ik dat nu zo vertel is dat niks maar ik weet nog ...

Dat was op een woensdagmiddag, wij waren een jaar of twaalf en wij moesten op de grond gaan liggen en onze buiken vasthouden van 't lachen.

Maar toen ik een jaar of achttien was ... en dat wilde ik eigenlijk zeggen ... moest ik voor de eerste keer mee doen met de nationale verkiezingen enne ...

D'r hing een onweer boven 't huis. En de zon scheen daar onderdoor bij ons binnen. We zaten nog aan tafel, mijn moeder was haar vijfde pistolet aan het smeren en mijn vader had net een sigaret opgestoken.

En mijn vader zegt zo: En voor wie gaat ge nu stemmen, grote vent!

Ik zeg: Bah kweenognie ...

Hij zegt: Hoe 'kweetnognie'. Zijt gij tegen de vooruitgang misschien!?

De blauw die heetten toen nog PVV. Partij voor Vrijheid en Vooruitgang.

En ik dacht dat hij dat als een grap bedoelde ...

Dus ik zeg ge gaat toch weer niet over de Duitsers beginnen zeker.

Hij kon daar nogal over doorzeiken, over de Duitsers en over de vrijheid waar ze zo voor hadden moeten knokken in veertig. Maar hij was nog maar vier geweest bij de bevrijding. Mijn grootmoeder had 'm nog aan een Amerikaan gegeven. Hij was nog honderd meter meegereden boven op een tank. Daar waren foto's van ... Dus ik zeg ge gaat toch niet over de Duitsers beginnen zeker ... En ineens vliegt 'm recht, hij steekt zijn sigaret zo ruw terug in zijn mond dat de vonken gaten branden in het tafelkleed en in één beweging stompt hij mij een hoektand uit.

En mijn moeder die zegt: André!

Afijn dat was eigenlijk mijn vader zijn tweede vrouw. Die winkel met dat beddengoed en die gordijnen was van haar. Wij waren bij haar ingetrokken, Mijn jongere broertje, mijn vader en ik, 't Was boven die winkel te doen en ze zegt: André!

En ik stond daar, met die hoektand op mijn tong mijn bloed door te slikken en te voelen hoe mijn lip begon te zwellen en ik zei: Ja maar die onnozele vooruitgang van U wat is dat denkte gij. D'r roept er ene 'Vooruitgang!' en iedereen gelijk ne zot daarachter, maar allemaal denken ze ondertussen aan iets totaal verschillend. Den ene denkt bij vooruitgang aan een raket en wonen op Mars, den andere wilt elke zondag met zijnen auto kunnen gaan rijden naar de vooruitgang, of alle dagen biefstuk en in elk gezin een steengril ... en die vrijheid! Wat zouden ze zich daar allemaal bij in het hoofd halen. De vrijheid om gelijk gij heel uw leven voor de televisie te liggen en niks te moeten missen van de voetbal en de koers en de tennis en den biljart. Alsof we daar voor op de wereld zijn gezet ...

Enfin ik zei dat allemaal niet. Nu zeg ik het. Nu. Nu ik hier sta.

Toen heb ik alleen maar gezegd: Neu ik ben niet tegen de vooruitgang ... of zo iets. Maar ik weet nog: Ik stond daar ...

Te luisteren naar de eerste druppels die door het open raam op de krant vielen.

En ondertussen dacht ik: Wat gebeurt er nu allemaal binnen in mij!?

Wat is dat in mij dat dat allemaal denkt!

En zo luid!

...

Dat was de eerste keer.

Zingen!

Ge moet leren contact maken met uw lichaam zei de psychiater.

Ik was al achter in de twintig toen.

Ik was een half uur daarvoor snikkend bij hem binnen gekomen en gaan zitten.

Meer was er nog niet gebeurd.

Hij was al wel 's met de doos zakdoekjes tegen mijn knie komen tikken en had gezegd: Allez snuit uwe neus dan kunnen we beginnen.

En ik dacht: We zijn al bezig, lul!

Marietje was toen net weg ...

In werkelijkheid heet ze anders hoor maar ...

Ik was haar tegen gekomen op de snelweg.

Ik was op weg met een bestelling geïmporteerde slippers naar Kruishoutem. Ik had een eigen bedrijfje toen, eigen bestelwagen ... ennee ... ter hoogte van Zele steek ik voorbij, ik kijk zo opzij en zij zat gewoon met haar handen, tien voor twee op het stuur braaf door de voorruit te kijken en ik zie dat en op hetzelfde moment was dat:

PHAHFFF!

Alsof dat er een vuurpijl af ging.

Ter hoogte van mijn middenrif.

Mijn schedeldak werd van mijne kop af geblazen.

Mijn hersenen spoten uit mijn lijf en veranderden in een wolk confetti die de hele cabine van de bestelwagen vulde met dwarrelende stippen rood, groen, blauw en geel...

Het landschap van Oost-Vlaanderen begon te deinen als een waterbed.

Van tussen de wolken kwamen vierhonderd en zeventien engelen, doorzichtig als gaasvliegen en die zongen uit volle borst het woord 'Freude!'

Dat waren Duitse engelen.

De konijnen in de middenberm gingen op hun achterpoten staan, hun monden vielen open, dat gras viel er uit.

De auto's voor ons repten zich naar de pechstrook, mensen stapten uit en begonnen te applaudisseren waar we voorbijkwamen.

Dan was er: donder, bliksem en regenbogen.

Mijn wezen werd uit zijn lichaam weggezogen en hing een tijdlang van op grote hoogte op dit alles neer te kijken terwijl ik tot in de punten van mijn ziel besepte:

DIT IS HET!

HIER GAAT HET OM!

LIEFDE!

AL DE REST IS FLAUWEKUL.

Nu ja ...

Ik had toen nog een hele weg af te leggen.

Afijn ik haalde mijne poot van het gaspedaal en ging weer achter haar hangen.
Haar nummerplaat was XUG 789. Xie U Graag.
Een teken!
Maar het stikte van de tekens ineens!
Links en rechts passeerden we auto's met nummerplaten, als BJD, Ben Je D'r! HLG,
Heb lang Gewacht. NNG, Nog Niet Getrouwd! WWJ. Waar was Je?
En een minuut daarvoor was er dus nog niks aan de hand.
Ik zit achter haar. Ik denk: Trut, wat zit ge nu te semmelen op de middenstrook. En
ik steek voorbij om zo teken te doen naar haar van 'Zijn we aan het slapen of wa!?'
En Phaaaafffff!

Zij moest eraf in Lokeren.
Ik niet maar ik volgde toch.
In de Professor Thuisbaertlaan zette ze haar auto opzij. Stapte uit. Portier dicht.
Zij ging een huis binnen met een witte voordeur. Voordeur dicht. Stil.
Wat nu!?
Doorrijden en het uit mijn hoofd zetten.
Zij had al iemand.
Was wellicht al getrouwd. Had een kind.
Was lesbisch.
Wees verstandig, rijd door! Zet het uit uwe kop!
Dat dacht ik allemaal. En dat ging ik ook doen want ik was verstandig.
Doorrijden! En het uit mijne kop zetten.
Maar er lag nog een ouwe omslag met mijn adres d'r op in het handschoenvakje.
Ik schreef op de achterkant het woord Sorry! met mijn telefoonnummer er onder
en dat ben ik bij haar tussen haar ruitenwisser gaan steken. En dan voor ik effectief
doorreed heb ik voorzichtig bij haar ... een achterlichtje uitgereden.
...
Het was haar vader die belde.
Hij prees mijn eerlijkheid.
Er zouden er veel doorgereden zijn.
Maar hij kende iemand en die kon voor een prijsje.
Tweedehands, autokerkhof enz.
Blablabla.

Ik zeg maar meneer ik heb U al genoeg last bezorgd gij moet nu toch niet ... ik zal zelf wel blablalbla enz.

Dus ik naar de achterlichtenwinkel, zo'n ding gaan kopen.

Een fout model zodat ik nog 's kon terugkomen.

Dus ik ben daar toen nog twee keer aan de deur geweest maar haar heb ik niet te zien gekregen.

Eerst was het die vader die kwam open doen. Die was al een stuk minder enthousiast over mijn persoon toen die mijn lange haar zag. En toen hij eenmaal door kreeg dat het model niet klopte zag ik helemaal hoe ik daalde in zijn achting, als een mijnlift. En de tweede keer was het een jongen die kwam open doen.

Iemand van een jaar of negen waarvan ik denk dat het een broer was.

Soms zeggen de mensen we gaan het lot een handje helpen maar in dit geval stak het lot geen vinger uit. Het lot bleef gewoon in zijne zetel zitten met zijn armen overeen. Ik heb alles zelf moeten doen.

Op de bel stonden een aantal namen ...

Waaronder één meisjesnaam, Nathalie. Dat was ze dus.

Ik schreef haar een brief waarin ik alles eerlijk uitlegde en dat ik haar graag wilde ontmoeten.

Een week later kreeg ik een brief terug.

Geachte meneer, ik heb uw schrijven in goede orde ontvangen maar ik denk niet dat het voor mij bedoeld was. Ik ben namelijk de moeder van het gezin. Maar ik heb uw brief aan ons Kris doorgegeven enz.

Ik dacht dat ik iets kreeg! Stel U maar 's voor! Uw eerste liefdesbrief die in de klauwen van uw toekomstige schoonmoeder terecht komt. Ik wilde d'r ineens niks meer mee te maken hebben. Met dat hele meisje niet. En met dat rare gezin uit de Professor Thuysbaertstraat. Lokeren! Heb ik nog jaren in een boog omheen gereden vanaf toen. Ik ging over Brussel als ik voorbij Gent moest zijn ...

Maar ... een flinke tijd later ...

Dat was op een of ander feest voor mensen die stickers hadden verkocht voor het Rode Kruis aan de lichten. – Ja. ik heb dat gedaan. Met de bedoeling om ... iemand te ontmoeten of zo ... – Maar ik was dus op zo'n feest. Honderdduizend man in een stadsfeestzaal. Iedereen stond zich af te vragen wat hij daar deed en of hij niet beter naar huis kon gaan. Ik ook, toen zij ineens voor mij stond: Ik ga ne cola halen

moet gij ook iets hebben.

En ik zei: Bwoa!

Dat was het eerste dat ik ooit tegen haar gezegd heb. Bwoa!

Gelijk nen echte prins die nog in zijnen kikker zit: Bwoa!

Ze had mij herkend. Ze had staan loeren van achter de gordijnen op 't eerste toen ik met die achterlichten was komen bellen.

Afijn. Zij is toen een cola gaan halen. We zijn getrouwd. En we hebben een kind gekregen en wij zijn terug uiteen gegaan en ik kwam bij de psychiater terecht en kreeg te horen dat ik contact moest leren maken met mijn lichaam ...

Mijn jongere broertje die komt aan de kost met horoscopen trekken.

En die zegt dat er voor elk leven op aarde een plan bestaat.

Net zoals er voor elk huis op aarde een plan bestaat. Maar op zo'n plan van een huis kunt ge niet zien of de mensen die daarin gaan wonen er gelukkig zullen zijn of niet. Zet vriendelijke mensen in een donker huis en die donkerste wordt gezellig. Zet akelige mensen in een open huis met veel licht en ruimte en dat licht wordt killig.

Ik moest Marietje tegenkomen, zei hij. En ik moest haar ook weer kwijt geraken.

Wat echter niet in het plan staat is hoe ik daar mee om moet gaan.

Nu ja ...

Mijn jongere broer zei ook dat ze vanuit satellieten met een beamer een frequentie uit ons bewustzijn weghalen om te zorgen dat de koopkracht op peil blijft.

Ik zei toen: Dan mogen ze wat mij betreft er nog een aantal frequenties meer uithalen want ik voel nog van alles.

Ge hebt gesproken, zegt hij.

Ik was toen nog niet zo lang terug uit Afrika, hij had mij onmiddellijk bij hem in huis genomen en dag in dag uit verzorgd maar ik had nog geen woord gezegd.

Ge hebt gesproken, zegt hij.

Ik zeg ja. 'k Geloof het ook, ik heb gesproken.

Wij hadden samen op een kostschool gezeten, mijn broertje en ik.

Onze ouders waren gescheiden. Maar dat was in het begin van de jaren zestig. Dat was toen nog zeer ongebruikelijk. Wij hadden nogal vooruitstrevende ouders.

Maar ze schaamden zich te erg voor hun scheiding om opvang voor ons te zoeken

en die hebben ons in een gesticht gestoken.

En mijn broertje, die eerste dagen, die liep alleen maar te huilen. “t Is maar voor twee maanden’ hadden ze gezegd. “t Is maar voor twee maanden!’ hadden ze gezegd. Maar wist hij veel wat twee maanden waren. Hij was nog maar vijf jaar. Na een uur dacht hij al dat die twee maanden om waren. Hij was helemaal wild van ontredde, ziek van verdriet en hij wou alleen maar bij mij zijn. Ik zeg: ‘Ge moet niet heel den dag achter mijn gat lopen hè met uw gebleit.’ Dat had ik mijn vader tegen mijn moeder ook horen zeggen. ‘Ge moet niet heel den dag achter mijn gat lopen hè met uw gebleit.’

Ik vond dat een heel juiste opmerking.

Ik zeg: tel uw snoep. Wij hadden ieder zes snoepen meegekregen. Maar hij kon dat nog niet, tellen. Eén twee drie vijf zeven. Ik zeg Nee! Eén twee drie vier vijf zes. En die zeven hebt ge niet nodig. Enfin ik hem leren tellen. Zijn vingers d’r bijgehaald. Zeker een uur mee bezig geweest. Op een gegeven moment had hij het door. Ik zeg nu eet ge elke dag een snoep en als uw snoepen op zijn dan komen ze. Tussendoor kunt ge dan tellen hoe lang het nog duurt.

Zelf was ik nog maar zeven en ik begreep het ook allemaal niet goed. Ik had al mijn snoep op de speelplaats te grabbel gegooit. Dat gesticht zat vol schipperskinderen die nog minder bezoek kregen dan wij. Als ze wisten dat ge snoep had lieten die U geen moment met rust.

Toen zijn zes snoepen op waren kwamen ze nog niet. Maar hij hilde niet meer toen. Hij zat altijd op zijn hurkjes tegen de gevel van het gesticht stil voor zich uit te kijken over die enorme speelplaats. En als de speeltijd om was moesten ze ‘m daar komen halen.

Ik was er ondertussen ook van overtuigd geraakt dat de twee maanden al lang om waren. D’r was iets gebeurd. Iedereen was dood en niemand wist dat wij daar zaten. En we zouden daar blijven zitten tot dat we groot waren. Dat dacht ik. Al een hele tijd.

Toen ineens ... op een zaterdagvoormiddag ... kwamen ze ons van de speelplaatshalen, en ik weet nog ik liep daar met mijn broertje aan de hand door die gangen van dat gesticht en in de hal ... stond mijn vader ineens ... Hij kwam ons halen. Voor ‘t weekend. We mochten mee. Ik was helemaal in de war en confuus. En mijn broertje wist niet wat een weekend was. Waar mama was durfden we niet te vragen. Die was wèg, werd er gezegd. Wèg ... en dat werd op zo’n toon gezegd dat

je als kind voelde dat verder vragen de grote mensen pijn zou doen. Als kind voel je zoiets naadloos aan.

Het weekend duurde van zaterdagmiddag tot zondagavond.

Daarna: terug voor twee maanden 't gesticht in ...

Ge zou voor minder horoscopen gaan trekken voor de kost.

Maar soit ...

Dat wil ik eigenlijk niet vertellen ...

Trouwens je kan dat niet zo maar uitleggen.

Het was anders.

Kijk, U hoort iets en uw hersenen toveren daar direct een voorstelling bij.

Vervolgens gaat U met uw volwassen bewustzijn in die situatie zitten en ze beoordelen, naar de verantwoordelijke zoeken. Maar wij waren kinderen! Kinderen oordelen niet. En het was ook geen voorstelling. Het was echt.

Op woensdagmiddag bijvoorbeeld werden wij elke week van half één tot zes op de speelplaats losgelaten. In de zomer was het warm en je liep te rennen, te zweten. Kreeg je verschrikkelijke dorst. En d'r was geen kraantje en ook geen drinken voorzien. En dan gingen we drinken uit de wc's. Dat waren arduinen pisbakken met beschotten en een gootje onderaan. En tussen die beschotten zat er, boven dat gootje, tegen die muur zo'n parabool van levergele urinezouten, maar als je als kind voor dat gootje op je tenen gingen staan kon je je wang boven die parabool tegen de muur leggen en als dan een ander kindje op het knopje drukte en je hield je mond open dan sijpelde er van dat spoelwater in je mond. Dat was fris en lekker! Het rook daar wel een beetje vreemd maar dat maakte het alleen maar stoerder. En was spannend ook! Want het mocht natuurlijk niet. Dus je deed dat altijd met een aantal. Iemand stond op de uitkijk en dan gingen d'r een aantal kinderen drinken. Ik merk nu aan U dat U een dergelijke situatie ten strengste veroordeelt, begrijpelijk. Maar zo maak je het niet mee. Je denkt niet 'Wat onverantwoord van die volwassenen aan wiens zorgen wij zijn toevertrouwd'. Dat komt niet eens bij je op! Je denkt alleen ik moet opletten. Want ik doe iets wat niet mag. En als ze d'r achter komen dan krijg ik straf. Terecht. Want ik ben stout. Dat er ook stoute volwassenen bestaan is ondenkbaar. Dat zou ook een onverdraaglijke gedachte zijn.

Dus volwassenen mogen drinken en tegen u roepen, ze mogen u slaan en u seksueel misbruiken, maar stout zijn ze nooit wanneer je zelf nog maar vijf of zeven bent.

Maar onze hersenen zitten altijd onmiddellijk met voorstellingen te goochelen. Stel U maar 's voor dat ik nu zeg: Dames en heren ga niet onmiddellijk naar huis straks wanneer het hier gedaan is want er wordt nog een kleinigheidje geserveerd. Voilà en 't is al gebeurd waarschijnlijk.

Al jullie hersenen hebben nu 'een kleinigheidje' geserveerd van binnen. En bij de ene is dat een kromme soeplepel met een warme garnaal erin, de ander ziet een consommé in een mokkakopje, of iets in bladerdeeg met wat vol au vent, een petit fourreke ... Allemaal hebben we iets.

Blijkt nu straks dat we een krokodil voor U hebben gebakken en dat er een kok snippers van dat beest staat af te snijden gelijk van een beenham ... en hup! Al jullie voorstellingen passen zich onmiddellijk en probleemloos aan. Hoewel het niet kan wat ik zeg. Krokodillen kunt ge niet bakken. Zo'n grote pannen zijn er niet. Maar ge hebt daar al een oplossing voor gevonden. 'Dat zijn waarschijnlijk van die kleine krokodilletjes. Speciaal ingevlogen vanuit Florida. Of hij heeft wellicht alleen voor dit doel een braadslee laten lassen of heeft hij niet in Mali gezeten? Hij heeft wellicht een culinaire techniek van daar meegebracht, in een koek van modder op een open vuur hier op de binnenplaats enzovoort Hoe dan ook U zit nog steeds op koers. U vindt het spannend. U krijgt misschien al speeksel in uw mond. U denkt al aan wat U volgende week tegen uw vrienden en kennissen zult kunnen zeggen: weet je wat wij vorige week hebben gegeten!? Krokodil. En al uw vrienden en kennissen moeten dan hun mond houden, want die hebben niet zo'n avontuurlijk leven als jij. Daardoor wordt U bijzonder en de vrienden en kennissen gewoontjes. En dat verschil gewoontjes/bijzonder verschaft U dan weer een zeker genoeg. Dat gaat heel snel allemaal. Het is omdat ik het hier sta te benoemen dat ge d'r U van bewust wordt. Want meestal hebben we dat niet eens door.

Dat is wat onze hersenen doen. Die voorzien ons voortdurend van voorstellingen die in de loop van de tijd inaccuraat blijken te zijn en die we voortdurend lopen aan te passen.

Iemand zegt bijvoorbeeld: Ik hou van U. En onze hersenen maken daarvan Ik zal eeuwig bij U blijven. Dat heeft ze niet gezegd! Een aantal jaren later treffen we haar in bed met de melkboer of met onze beste vriend, en dan zijn we ontgoocheld.

Want we hadden ons haar anders voorgesteld. En de melkboer ook. We hadden daar een ander beeld van, van die mens. Nog zo iets: we zien iemand met melk rondlopen en we gaan d'r al van uit dat die praktisch niet neukt ...

(vertelt: giebelend ineens)

Op een dag was ik 's vroeg thuisgekomen van mijn werk. En de auto van Marcel stond voor het huis en ... Enfin ik had toen al geen werk meer eigenlijk maar ... Ik zat in een gerechtelijke procedure ... maar ik had daar thuis nog niks van verteld ...

Ennee ...

Enfin ...

Marietje was ook thuis. Haar auto stond op de oprit.

Ennee ...

En ik kom binnen en ik hoor die twee hijgen en zo ... *(doet het voor)* je kent het wel. Het kwam vanuit de slaapkamer.

En ik moest al lachen.

Ik dacht: Ge kunt mij veel wijsmaken maar ...

Marcel en Marietje maakten mij altijd van alles wijs. En ik geloof altijd alles. Als ik iemand graag heb geloof ik 'm onvoorwaardelijk. Dus die hadden mij al 's naar Brussel laten rijden voor een fake afspraak met de staatsecretaris van Buitenlandse Handel en naar Hasselt voor een colloquium over Ethiek en Import waarop ik als eregast was uitgenodigd ...

Telkens met een heel overtuigende brief erbij ... Maar ik trap sowieso overal in ... enfin en ik hoor ze dus bezig en ik denk maar zo achterlijk ben ik nu niet ... Ik denk die hebben mij zien aankomen die zijn gaan liggen hijgen ...

Dus ik stap die slaapkamer binnen met een lach zo breed dat ik het gevoel had dat mijn oren boven op mijn ogen boven op mijne kop stonden en ik zeg: Marcel! Marietje! Ik weiger wit weg te trekkkk....

Sorry, sorry ...

Ik dacht dat het een mop was.

...

En ik deed de deur weer dicht.

...

Later heb ik begrepen dat ze mij ook naar Brussel en Hasselt hadden gestuurd om een middag vrij te hebben ...

...

...

Ik zal misschien nog 's een liedje zingen.

'k Zen oepgegreuïd en groëtgebrocht
Ten noorden bè ne Scheldenbocht
Doar ligt een deurp in de polder
'k Hoi er e peird nen awe zolder
En wa kiekkes in een ren
Da d'ist begin van wa'k naw zen
En dus doarover schrijft de pen ...

Da peird dat is al laank gon loëpe
De kiekkes hebbe z'oepgefret
De zolder gon ze na verkoëpe
En neffe 't deurp hebben z'een dok en kroanen weggezet

En och wa doe g'het er oek toe
Alles zal altad wel verdwaaiene
En ik weit mor al te goe
De zon die zal nooit zoe hard nie schaaïne
As da z'in m'n herinnering doe

Mor 't scheld dat is er nog altaaid
Alliën wa smèrigger dan toeng
En 't Scheld dat vult veur maai geen spaait
Dur k'hem mè heur oek niet te doeng
Mor as het lot mè al heur kracht
Me midde,n in m'n kloëte stampt
Dan gon'k waandele langs die gracht
Dan weurd er alles oaitgera-haamd
Vroag me nie woaroem oef hoe
'k Verstoan d'r oek de ballen van
Mor 't Scheld dat zwaaigt en da doe goe

I I

Kg! Kg! Kg!

Het was er zo warm.

Dat ge het gevoel had dat ze uwe kop gekookt hadden.

En dat uw wangen grijs als soepvlees aan uw kaken hingen.

Druppels zweet kwamen voortdurend van onder de haargrens te voorschijn en kropen dan als kevertjes over uw slapen en langs uw neuswortel naar beneden.

(doet moeizame adem na)

Kg! Kg! Kg! Kg!

De kamer bestond uit vier muren van leem met een golfplaat erop.

Die worden alleen gebruikt om bezittingen in te bewaren.

Niet om zelf in te zitten.

Ik had de inhoud van mijn rugzak uitgepakt en alles om mij heen op de grond gelegd. En ik probeerde erachter te komen wat ik vergeten was ...

Veel waarschijnlijk!

Maar ik zag het niet.

Kg! Kg! Kg!

Ik had bij wijze van zelfmoord een enkeltje Afrika gekocht.

Het had al een hele tijd niet meer geboterd tussen Marietje en ik.

Maar we deden ons best en we zouden het nooit opgeven ...

Ik was geland in zo'n hoofdstad, had daar een bus gepakt ...

Daarna nog één. En nog één.

De lucht op Afrikaanse bussen is een mengeling van oud zweet, urine en armoede.

Deed mij aan het gesticht denken.

Was een soort thuiskomen.

Tot op een gegeven moment ik ineens uitstapte ...

In een impuls. Ik herinner mij nog hoe iemand mijn rugzak onder uit de bus haalde en naast mij op de grond smeed.

Toen reed die bus door en ik stond daar.

Op een plek waar niks was eigenlijk.

Stof, een struikje hier en daar en een heleboel eh ... steentjes.

Ik begreep niet eens waarom die bus daar gestopt was.
Uit dat niets dat daar was kwam op een gegeven moment een jongetje.
Het pakte mijn hand vast, begon daar aan te trekken en dat zei: Le blanc, viens!
Ik zeg: Waar naar toe?
Le chef.
En dat klonk een beetje zoals 'God'.
Nu ja, die wilde ik wel 's ontmoeten. Dus ik liet mij door dat kind meetrekken, de weg af, de droogte in, tot waar er ergens een paar bouwsels van maïsstengels en dorre takken in de hitte stonden te blakeren ...
Daartussen zat een ouwe neger.
Het wit van zijn ogen zag zo rood als biefstuk.
En hij kwam moeizaam recht van de stoel waarop hij zat.
Hij gaf mij een hand en zei: Soyez le bienvenue.
En dat greep mij zo aan dat ik ter plekke begon te janken ...
Ik was ook moe waarschijnlijk.
Van de lange reis ...
Maar ik voelde ook ineens hoe ik daar stond, midden in dat onmetelijke Afrika, met al mijn onvolkomenheden, mijn opvliegendheid, mijn jaloezie, het feit dat ik verschrikkelijk op mijn vader trok en dat belachelijk gehunker ook al heel mijn leven ... naar liefde.
Maar God trok zich daar allemaal niks van aan. Die zei alleen: Soyez le bienvenue. Wees de welgekome.
Dat is ook een aansporing. Ge moet iets doen. De welgekome zijn. Dat is een actie. En dat is van een totaal andere orde dan tik tik tik met de doos papieren zakdoekjes tegen uw knie: 'Allez snuit uwe neus dan kunnen we beginnen.'
Natuurlijk vanuit hun ogen was ik een enorme opportuniteit. Ne wite die bij hun uit de bus was gestapt, dat hield de belofte in van een rechtstreeks lijntje met de rijke binnenlanden van Moeder Europa, een navelstreng langs waar geld, goederen en voorspoed onafgebroken hun achterlijk nederzettinkje van levenskracht zou gaan voorzien, dat weet ik allemaal wel, maar dat voelde ik niet ...
Ik kreeg de mooiste hut die ze hadden, de kamer met de golfplaat.

De eerste nacht ... ik lig in het donker te wachten op niks... hoor ik ineens het doek dat voor de ingang hangt opzij fladderen en ik voel dat er iemand in de kamer staat.

Ik steek een lucifer aan en voor mij staat een meisje van een jaar of twaalf denk ik, groene jurk met witte bollen, grote ernstige ogen ...

- Ik zeg: qu'est ce qu'il y a?

- Rien M'ssjeui.

Dan is de lucifer op.

Ze komt naast mij op de grond liggen, drukt haar billen tegen mijn bekken en doet alsof ze in slaap valt.

De volgende morgen Kg! Kg! Kg! Kg! ... is ze teleurgesteld dat ik niks met haar heb aangevangen.

- Tu ne me trouves pas belle.

- Mais oui je te trouve belle.

- Tu n'as pas été bandé.

G'hebt gene stijve gehad.

Ik zeg: How! How! How! How! Ça va aller oui! Zal 't gaan. Ja!? Djiezes.

- Maintenant tout le monde est fâché de moi, le chef, mon père, toi ...

- J'suis pas fâché!

Kg! Kg! Kg! Kg!

- Mais tu cries.

- Je ne crie pas. Si j'crie c'est plus fort. ... Tu t'appelles comment?

- Moi je m'appelle Odette.

- Odette ...

- Oui.

- C'est quoi ça, le son qu'on entend tout le temps ici.

- Quel son?

- Le kg! Kg! Kg!

- Animal.

Met haar ogen wijst ze naar een hoekje tegen de zoldering waar uit één van de golven in de dakplaat een staartje hangt van een beestje dat zich omdraait en over de muur begint te lopen. Een hagedisje. Het kijkt uitermate ernstig de wereld in, is klein, teer en kwetsbaar. Maar het gaat te keer als een kroegbaas die ze aan het wurgen zijn.

- Kg! Kg! Kg!

Elke keer als mensen iets tegen mekaar zeggen grijpt er een overdracht van informatie plaats, dat wil zeggen dat de ideeën die leven in het hoofd van de spreker zich ongeveer als genen gaan kopiëren in dat van de toehoorder. Maakt niet uit of ik het nu heb over ‘God bestaat’ of ‘aan de lichten moet je rechtsaf’, in alle gevallen wordt de overtuiging van de toehoorder in overeenstemming gebracht met die van de spreker. Als de kopie geslaagd is, dus als de ideeën zijn aanvaard door het waarheidsgevoel van de toehoorder, dan wordt dat door beide partijen als bevredigend ervaren ...

En net zoals bij dat gen voor tandbederf en gewrichtsontsteking van daarstraks planten overtuigingen zich niet alleen voort omdat ze waar zijn maar omdat ze goed aangepast zijn aan het voortplantingsmechanisme.

Bijvoorbeeld de overtuiging ‘Van telefoneren wordt je gelukkig’. Als ik dat zo domweg zeg hoor je dat dat onzin is. Maar wanneer je op straat rondkijkt merk je dat het hier gaat om een overtuiging die zich bijzonder accuraat heeft voortgeplant. Dat komt omdat mensen die van het tegendeel overtuigd zijn, - namelijk dat er geen verband bestaat tussen telefoneren en geluk – haast niet telefoneren, zoals die atleten met die gave glimlach en het orgasme van karton. Hun overtuiging wordt bijgevolg vrijwel niet gekopieerd. Binnenkort zal er haast niemand meer op deze platneet zijn die niet telefoneert.

M’ssjeui! M’ssjeui!

Het was in de voormiddag, ik was een beetje in slaap gevallen ...

Ik was daar al een aantal weken.

M’ssjeui! M’ssjeui!

Odette stond buiten. Haar schaduw viel op het doek dat voor de deuropening hing. Die wilde waarschijnlijk weer iets hebben dat ze vorige keer in mijne rugzak had zien zitten. Ze had op die manier al een paperclip en drie elastiekjes los geluld, vier oude batterijen, een lege flacon fysiologisch serum ...

Een paar dagen later trof ik die dingen dan als sieraad op haar lichaam aan, de paperclip zat in haar oor en uit het flacon had ze een ring gesneden, die zat om haar pols ...

Ge ziet dat soms ook bij ons in het park ... heeft een meerkoetje zijn nest gemaakt van takkenrommel, maar daartussen een oorstokje en de wikkel van een Bounty ... allemaal dingen waarvan wij denken: Bah! Afval! Maar zo’n meerkoetje zit met heel

andere overtuigingen in z'n zwarte hoofdje, dat komt voorbij een oud inlegkruisje
gezwommen en dat denkt 'Hè! Bingo!'

Is ontroerend.

Odette ook ... had ze vier van die rode AAA batterijtjes in haar kapsel gestoken. Zag
er prachtig uit boven dat donkere voorhoofd.

M'ssjeui. M'ssjeui.

Ik zeg: Pas maintenant Odette ...

Mais il y a quelqu'un pour vous.

Il y a qui?

Visite.

Ik zeg: Bon, entrez alors.

Ze had een oud pezig ventje bij. Ik schatte hem een jaar of zeventienhonderd. Ik kreeg
een koele eeltige hand van hem en een glimlach die bestond uit twee tanden die als
broers naast elkaar links in z'n onderkaak zaten. Hij hurkte neer in een hoekje van
de kamer ...

Ma mjita zinzarrago halwoesogo nawa togo siam son logè.

Ik zeg: Wat zegt 'm allemaal Odette!?

Il dit qu'il est venu de loin pour vous raconter ce qui va se passer

Ah bon!

Mam samst pogin njamjabramba sen lè kabè doenja waïn gèssaman la boons. Da
wende tièm paam p'angoesogo, annèt tho 'oesogo, lè paas sum keelem oesogo.

Il dit qu'un de vos ancestres est venu de lui visiter dans un rêve et qu'il vous
souhaite beaucoup de force et qu'il vous souhaite beaucoup de pouvoir et qu'il vous
souhaite beaucoup de courage ...

Een van mijn voorouders was bij 'm langs geweest in een droom en hij wenste mij
veel kracht, moed en innerlijke sterkte ...

Hij droeg een crèmekleurige colbert. Hij was tot op de draad versleten en vooraan dichtgenaaid. Het was duidelijk dat hij daar mee ging slapen en dat hij daar mee opstond. Hij hoorde bij hem zoals zijn nagels en z'n haar.

Jem ki piènda viem naninga njansonzwe, viem so'n loogè rè tièlangkavièm roendaïre majé.

Vous avez décidé trop tôt dans la vie que vous avez vécu avant. Avant la vie que vous vivez au présent.

Hij stak zijn hand in de binnenzak alsof hij z'n portefeuille ging pakken om mij wat geld te geven ...

Njamjigenga raga sama alwoesogo saam pogore wèng pogà la yam raparate lèb njingang pogojè.

Odette kreeg een opgevouwen stuk papier uit een krant of zo of een tijdschrift. Ze moest het aan mij geven.

Il dit qu'avant, ton corps a été abîmé sévèrement dans un accident grave et vous n'avez pas voulu y retourner ...

Reïnga la fwosiegà papaam zunoogo zammas viema yielswalamajè.

... en comme ça, il dit, ton âme a manqué une occasion exceptionnelle pour apprendre des leçons nécessaires ...

Ik vouwde het papier open. Ik dacht er zit vast iets in een poeder of wat schilfers of schubben van een dier die ik moest innemen ...

Roenda fosiiga lelbogonwa doenjà najngjez jingong naninge 'nsaam hallowoesoka. Maintenant ton âme est retourné dans une vie sur la terre et elle cherche de nouveau une occasion pour obtenir un corps abîmé.

Het papier was leeg. D'r zat niks in.

Maar d'r stond een foto op van soldaten op een schip of zo, Amerikanen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een topshot vanuit een helikopter gezien, ze hadden net een treffer gehad. Er lag een kapot lichaam op de grond een soldaat stond er met zijn armen in zijn zij bij ...

Was ik dat dan? Eén van die twee?

En ineens stond hij recht en hij verdween weer ... achter het gordijn de zon in, de wereld ...

C'étais qui Odette?

C'étais le sorcier féticheur M'ssjeui.

Vous l'avez appelé.

Non M'ssjeui. Il vient d'un village à trent cinq kilomètres d'ici. Il est venu de soi même.

Ik wist niet wat ik ervan moest denken. Een ziel ... !? Dat is voor katholieken. Ik geloof niet in dingen die er niet zijn. Ik prikte de foto met een doorn aan de muur en liet het erbij.

Maar later heb ik nog zitten bedenken ... hoe moet ik dat uitleggen ...

Degenen onder U die ooit al 's geprobeerd hebben om iets te verkopen die moet het zijn opgevallen dat men in geval van verkoop zijn best doet om zo veel mogelijk voor het product te krijgen terwijl degene die het koopt probeert om er zo weinig mogelijk voor te geven. De koop gaat pas door als beide partijen het idee hebben, of het gevoel, de indruk dat ze na de koop beter af zullen zijn dan daarvoor, dat ze méér zullen hebben dan daarvoor. Wat niet kan. D'r is niks bijgekomen. Er is alleen iets verwisseld.

Op dit fenomeen dat we kunnen vermeederen door te verwisselen, is heel onze economie gebaseerd. Op megaschaal heet dit fenomeen: De beurs

En de beurs die zakt of de beurs die crashed en dat betekent alleen maar dat het 'meer' waarvan wij voortdurend denken dat het er na een transactie bij is gekomen terug het 'niets' wordt wat het altijd is geweest.

Ik wil maar zeggen we moeten oppassen wanneer we Afrikanen ervan verdenken dat ze geloven in dingen die er niet zijn. Dat vermogen bezitten alle mensen. En allemaal maken ze er op grote schaal misbruik van.

Bij ons is het gevolg van dit fenomeen dat we met een economie zitten die voortdurend moet groeien om hetzelfde te blijven. Want dat niets dat we creëren door te verwisselen proberen we steeds op te vullen door nog meer te gaan verwisselen. Maar daardoor komt er alleen maar niets bij ... !!!

Als de economie niet groeit gaat ze achteruit. Dat is het enige verschijnsel in het universum dat achteruitgaat als er niks gebeurt. En dat moet groeien om hetzelfde te blijven. Geld ook. Dat vermindert in waarde als het er alleen maar ligt.

Ik ben na mijn studie een wereldreis beginnen maken maar niet verder geraakt dan halfweg Kenia en ik had daar slippers gezien die ze overal verkochten in de straten van Nairobi... die dingen kostten nog geen tien cent. In Europa kon ik die kwijt voor misschien wel voor dertig tot veertig euro. Ik dacht: Dat ga ik doen!

Te meer ook omdat ... op een middag was ik in Mombassa, dat is aan de kust. En op het strand had daar iemand een tafeltje in het zand gezet, daarop het woord 'FOOD' geschilderd. En hij was daarnaast gaan liggen.

Nu ik had honger dus ik klopte op dat tafeltje en wijs op dat woord. Die man loopt weg, komt terug met een grote gebakken vis en wat rijst. Terwijl ik zit te eten komt er een Duits echtpaar langs, die zien mij zitten en die willen ook zo'n vis. En die gast die zegt: Zoek iemand anders. Ik heb genoeg verdiend voor vandaag.

Ik wist niet wat ik hoorde!

Zoek iemand anders, ik heb genoeg verdiend voor vandaag.

Ik vergat te kauwen van verbazing.

Maar welbeschouwd is niet zijn houding maar wel mijn verbazing verbijsterend.

Kijk: Alles wat leeft is op zoek naar geluk.

En alles wat leeft is bereid om zich verregaande inspanningen te getroosten als op het einde van die inspanning een gelukservaring ligt te wachten.

Een laboratoriumrat die kunt ge als een gek door een doolhof laten rennen als er op het einde van dat avontuur een stuk kaas ligt.

Als we die kaas eerst aan die rat geven verzet die geen poot meer.

Waarom werken wij hier in het Westen nog door lang nadat we genoeg hebben!?

Ik heb door omstandigheden nogal veel tijd gehad om met niks om handen zo maar wat te zitten ergens. En ik heb 's zitten bedenken: stel dat iedereen zou ophouden met werken als hij genoeg had. Dan zou dat op persoonlijk vlak geen enkel probleem opleveren. We hebben immers genoeg. Het zou wellicht een vooruitgang betekenen. Maar we kregen op die manier wel een gigantisch economisch probleem. Die agressieve economie van ons, die voortdurend moet groeien om hetzelfde te blijven die zou op die manier knarsend tot stilstand komen. Paniek! Paniek! Paniek!

En ik heb gemerkt dat er vanuit de economie de overtuiging is ontstaan dat geluk gelijk is aan koopkracht ...

Als ik dat zo zeg hoor je net als bij 'telefoneren is goed voor je' dat dat flauwekul is.

Een tweede overtuiging is 'dat economische groei iedereen ten goede komt'. Wij zijn allemaal goede sociale wezens en graag bereid verder te werken nadat we genoeg hebben, in de wetenschap dat het iedereen ten goede komt. Bovendien is niemand geneigd deze stelling aan te vechten uit angst om als asociaal bestempeld te worden.

Maar ook dat is niet waar.

Telkens als de economie groeit blijkt het te gaan om een kleine groep die er op vooruit gaat ten koste van een grote groep die achteruit gaat. Die kleine groep zuigt de zuurstof uit die grote groep. Maar in zijn totaliteit groeit de economie. De Chinezen beginnen vlees te eten, graanreserves worden opgekocht door veevoederfabrikanten en we krijgen voedselrellen in Jordanië, Haïti, Madagascar enz. Op wereldschaal groeit de economie de laatste twintig jaar. De armoede neemt exponentieel toe. Een evenwichtseconomie zou iedereen ten goede komen. Een evenwichtseconomie!

Maar vanuit de economie is het krachtigst denkbare voortplantingssysteem voor overtuigingen ontstaan heb ik ontdekt. En net als ons biologisch

voortplantingsstelsel bedient het zich van plezier, entertainment. Ik heb het nu over de reclame.

Reclame gebruikt humor, drama, schoonheid, ontroering, rationaliteit, muziek, poëzie ... alle registers van het menselijk bewustzijn staan de reclame ter beschikking om de overtuiging dat het streven naar bezit uzelf en de gemeenschap geluk zal brengen tot diep in uw wezen te verankeren.

Kunnen we daar iets aan doen!?

Ja. Stuk voor stuk leren zeggen: Zoekt iemand anders ik heb genoeg verdiend voor vandaag.

Op een morgen word ik wakker ...

...

Op een morgen word ik wakker

Maar ge moet weten als ik 's morgens wakker werd daar was het eerste wat ik dacht: Neeee!

Niet nog een dag.

Ik wil niet.

Als ge slaapt is alles weg weet ge. En dan wordt ge wakker en dan komt dat zo in pakketjes terug. Ik lig in Afrika op de grond. Shiiiiit. Marietje is weg. Kuuuuut. En ik heb het verkloot ook ... ik had alles verkloot, dat heb ik nog niet verteld maar ... Ik had dus die slippers zien liggen. Ik wilde die gaan invoeren ... Maar de invoerrechten waren zo hoog dat ze terug veertig euro kosten tegen dat ze hier in de winkel lagen ...

Heb ik die rechten weten te omzeilen. Is niet zo moeilijk. Een paar nepfirma's, Hongarije, klaar. Een aantal jaren ging dat goed maar ze zijn daar dan achter gekomen ... Faillissement, alles in beslag genomen, huis, auto, bestelwagen, een boete van 743 802 euro ... Marietje weg en geen werk meer ... dan maar dat enkeltje Afrika.

Maar ik kon dus niet meer terug. 743 802 euro boete, dat is een negatief bedrag. Dat verdwijnt niet maar dat groeit als dat blijft liggen. En tegen een snelheid die met een gemiddeld maandloon niet valt bij te houden.

Ik kon dus nooit meer terug. Niemand wist dat ik daar zat en ik zou daar moeten blijven. Niet tot ik groot was maar tot ik dood was deze keer.

Tot het einde van mijn leven. In dat onmogelijk grote broeierige Afrika ...

Nu goed ... op een morgen word ik wakker en na het gebruikelijke: Néééé.

Hoor ik ineens dat het stil is buiten.

Normaal hoor je altijd vrouwen op het erf die in het zeurderige taaltje van de streek dingen zeggen tegen mekaar. En het gerammel van emmers. Of kippen die (*imiteert kip*) klagen omdat ze maar niks kunnen vinden in het stof.

Kg! Kg! ...

Ik steek m'n kop voorbij het doek.

En ik zie een aantal mannen die ik niet ken behoedzaam tussen de hutten doorlopen

...

Zij doen het geluid van de hagedis na.

Kg. Kg.

Kg. Kg. Kg. Kg.

Ze hebben messen bij, lange messen. Sommigen zijn half in uniform. Sommigen hebben geweren, Kalashnikovs ...

En je voelt onmiddellijk wel ergens dat er iets niet in de haak is maar tegelijkertijd kon het mij ook geen kloten schelen. Ik dacht: 'Ik heb hier niks mee te maken hoor' en 'Jongens zoek het uit'.

Dus ik wil terug gaan liggen om mij met mijn depressie bezig te houden ...

Ziet één van de mannen mijn hoofd.

Èdjétji bokdjèèè.

Of zoiets in die trant hoor ik hem zeggen.

Dus ik kom maar naar buiten.

Bonjour les gars. Qu'est ce qui se passe. Peux j'vous aider ...

Weettewel ...

Ennee ... D'r komt nog meer volk van overal. Ze komen zo rond mij staan. Heel vriendelijk eigenlijk. Beetje lachen en van alles zeggen tegen een.

Afrikanen lachen makkelijk. En zo'n witte midden in de bush ... dat hadden ze niet verwacht.

Vraagt er ene: Where is everybody?

Het waren Engelsen, ze kwamen van over de grens.

Ik zeg: Yeah! En ik roep: Where is everybody?

Moesten ze weer lachen.

Who are you!?

Ik zeg: I don't know. I'm white. I'm lost. I'm here. Who am I? You tell me.

Dat was onnozel om zo iets te zeggen. Maajja ...

En eh ... wat was er toen ... ah ja ...

Hoor ik er ene ... Kabajè wadééé. Jemkol'ngbèle ngemba bnouli bènén ... Of zo iets ... Ik zie een kopje boven het gras uitsteken, schouderhoog dor gras dat overal om het dorp heen groeit, hij komt daartussen aangewandeld en hij heeft iemand bij, hij trekt iemand mee, een oude man die hij ergens heeft gevonden ... dat dorps hoofd merk ik ineens. Le chef!

...

Ze trekken dien ouwe tot midden op het plein. Ze beginnen daar van alles aan te vragen. Maar dien ouwe zegt niks terug. Hij heeft ogen als schoteltjes. En ik zie ineens dat het kruis van zijn broek donker is geworden en de wind die van zijn kant komt draagt de geur van ontlasting met zich mee, lange zilveren slierten speeksel kwamen uit zijn mond ... Ik zie dat allemaal nog helder voor me.

... En toen begonnen ze die ouwe te slaan. Met een stok ...

En dat waren harde klappen. Afrikanen zijn sterk. Die hebben taaie, sterke lichamen. Heel anders dan de onze. Ik heb daar mannen zien rondrijden met een zak uien van 200 kilo achter op hun fiets. Bejaarden. En die vrouwen lopen met veertig, vijftig kilo op hunnen kop. Water, meel, maïs, zand, cement, brandhout. Twintig kilometer ver als het moet. Alles wat wij hier met vrachtwagens doen, doen ze ginder met vrouwen. Ik heb daar maanden lopen wankelen onder een rugzak van eenentwintig kilo.

Ik merkte dat ik niks durfde te doen of te zeggen.

En ik weet dat ik op dat moment ook al niet meer geloofde wat ik zag.

Alsof iets in U zegt: Dit gebeurt niet echt. Ik ben hier niet.

Alsof het een film was waarin ik rondliep.

Alleen ge kunt 'm niet stop zetten of terugspoelen.

En dan trokken ze die ouwe omver. Vertraagd precies, gelijk ze een giraf omtrekken.

Dat kan natuurlijk niet maar zo zit dat in mijn hoofd.

En dan begonnen ze hem dood te slaan. Met hun messen. Niet agressief of boos.

Maar weloverwogen. Een stuk of vijf van die gasten. Stonden lichtjes over hem heen gebogen. Hoorde ik ze dingen zeggen tegen elkaar. Over hem had ik de indruk. En over hoe hij stierf. Er werd gelachen. Ging er zo ne lange zwarten arm omhoog met een mes daaraan. Hield even stil terwijl de ogen een geschikte plek zochten en dan Phafff! Kwam er zo'n mes in zijn bovenbeen terecht. En dat werd er dan terug uitgetrokken en dan was daar eerst een seconde of twee een droge snee en dan kwam daar ineens een bult bloed uit. Ge kon botten horen breken. Versplinteren eigenlijk. Of sommige klappen klonken alsof ze op een rotte boomstam terecht kwamen, als ze in zijn borst sloegen. En kwam er dan 'Huh!' ... lucht uit die ouwe.

Daarna kwamen ze naar mij.

Het kwam niet eens in mij op om te gaan lopen.

Een bestelwagentje kwam het dorp ingereden.

Don't be afraid, we're not goin' to kill you.

Ik geloofde d'r geen fluit van maar 't kon me niet schelen. Ik dacht kom me maar halen. Ik had ineens zo genoeg van alles. Van mezelf. Ik had net iemand laten doodslaan zonder ne vinger uit te steken. En van heel deze planeet waarop dit soort dingen gebeurden.

Sla me please dood.

Begonnen ze daar al die hutten leeg te halen.

Hadden ze ergens een tafel gevonden.

Ze stampten die poten d'r af duwden dat tafelblad onder mijn oksels en bonden mijn polsen aan mijn knieën vast. Wat ze van zin waren wist ik niet. Ik dacht wel dat het pijn ging doen. Maar ge zijt zo over uw toeren, dat ge al niet alles meer voelt.

Komt er ene naar mij. What do you prefer!?

Ik dacht 'Huh!?'

En ik zeg: What do I prefer?

Yeah what do you prefer? Long sleeves or short ones?

Lange mouwen of korte mouwen. En ik dacht: ze hebben misschien ergens ne zak met hemden of t-shirts gevonden en ze willen d'r mij ook paar geven.

Ik zat op de grond dus ik kijk naar hem met één oog dichtgeknepen tegen de opkomende zon, achter mij waren ze alles al aan het leeg te halen en in brand aan

het steken. En ik zeg: 'It's hot. Short ones please'.

Direct trekt één van die mannen mijne kop met twee handen onder mijn kin naar achter zodat die armen strak komen te staan boven dat tafelblad en een andere slaat mijn armen d'r af.

....

Wat er dan gebeurt is niet wat ge denkt dat er gaat gebeuren, ge begint niet te krijsen gelijk een kiekeken of vloekend rond te lopen en U te realiseren dat ge nooit meer aan uwe neus kunt krabben ... dat komt later allemaal. Veel later.

Op de moment zelve blijft ge zitten en ge verroert niet.

Wat ge voelt is raar. Een soort prikken als van netels. Uw hersenen doen enorm hun best om de pijn die ze denken dat er zou moeten zijn te voelen maar ze kunnen die niet vinden. Maar ge zit raar rond te kijken en met uw ogen te knippen. En ge probeert uw schouders stil te houden maar dat gaat niet, die stompen trillen en die maken bewegingen en ondertussen lekt het bloed alle kanten op, ge komt helemaal onder te zitten. Verschrikkelijk veel. En ge denkt sebiet zal ik wel leeg zijn en is 't gedaan ...

Maar uw lichaam maakt bakken endorfine aan in zo'n situatie. Dat was daar al een hele tijd mee bezig. Toen ze met dien ouwe uit de struiken kwamen, zat bij mij de stress al zo ver boven alarmfase 1.

D'r komt een soort verdoving over U.

Alles valt stil.

Ge zijt wakker hoor maar niks dringt tot U door.`

Ge zit daar. Alleen. Met uwen adem.

En ge hoort en ziet alles nog. De vliegen die op uw armen komen zitten. Eén van die mannen die een machete gloeiend heeft laten worden in de as van een verkoold hut en er uw stompen mee komt dichtschroeien. De braadlucht. ...

Maar ge zijt weg ...

Alles staat stil ...

En is op een rare manier vredig.

Ge zijt in shock.

Later komt de ellende. Later. Als ge terug thuis zijt. Het getintel in die armen die

d'r niet meer zijn. Maanden aan een stuk. Een prikkende pijn. Ze zijn er dus nog wel! Ge kunt er alleen niks niet meer mee doen.

En ge hebt dan recht op een invaliditeitsuitkering. Maar daarvoor moeten ze U onderzoeken en d'r zijn dan allerlei programma's voor U. Want ze gaan U helpen. En dan komt ge tussen de meewarigen terecht. Allemaal mensen met een probleem dat ze zelf niet kunnen oplossen. Hun gat is te dik of hun tanden staan scheef of ze zijn zo bijziend gelijk nen otter en die gaan dan met U mede lijden. En die zitten klaar om zich voor U op te offeren door uw gat af te vegen en U te helpen pissen. En U emotioneel te molesteren. Dat is erg. En als ge daar dan boos op wordt dan gaan ze dat zitten begrijpen. 'Het moet ook niet makkelijk zijn zonder armen. Wat ben ik blij met mijn dik gat en mijn scheve tanden en mijnen zwaren bril.' Dat is erg. Ze zijn niet allemaal zo hoor. Maar d'r zijn d'r.

Op nen dag gingen ze mij aftrekken. Ze hadden aan alles gedacht. Ze hadden gedacht dat is ne gezonde man en hij kan d'r niet meer aan. We zullen wij dat 's oplossen. Komt d'r zo'n schonkige trut met ne stapel boekskes en een latex handschoen.

En ik weet nog dat ... ge wilt meewerken.

Want in het begin zijt ge zelf nog zo overdonderd door alles wat ge niet meer kunt en waar ge hulp bij nodig hebt. En ge wilt voor alles wat ge nodig hebt 'sorry' zeggen en voor alles wat ze voor U doen 'dank U'. Met de hulpeloosheid komt ook terug de bereidwilligheid van een kind over U.

Enne ...

Ze hebben het daar eerst ook wel over ... de waarde van de seksuele handeling an sich en het belang van zich daaraan over te geven als een eerste grote stap in de aanvaarding van de handicap enz enz. Ik had dat zo lang mogelijk uitgesteld. Maar ge voelde dat dat wel van U verwacht werd ...

Dus ik ga mee met die mevrouw.

We zijn in een aparte kamer gaan zitten ...

Aan tafel.

Enneee ...

(blaast) Ge probeert dan aan de hand van die foto's een erectie bijeen te pompen.

Dat was niet zo moeilijk. Het was lang geleden.

Maar dan begint die U te melken ...

En die kent dat niet, dat is een verpleegster geen prostituée ... die doet U pijn. Die trekt dat veel te hard naar beneden. Dat velleke wordt er precies afgescheurd en ge durft eerst niks zeggen ...

Maar uiteindelijk heb ik dan toch ik denk dat ik toch liever zou willen stoppen gezegd.

Gaat het niet?

Nop.

Doe ik iets verkeerd?

...

Als ge het nu zegt dan kan ik het anders doen. Maar als ge niks zegt kan ik niks weten.

...

Ziet ge en voor ge het weet komt ge met zo iemand ongevraagd in een slecht huwelijk te zitten.

Zullen we nen andere nog 's proberen?

....

Zeg maateke ... !?

Zullen we het een andere keer nog 's proberen?

Ik zeg nee dank U.

Waarom dat nie.

Ik zeg: Omdat ... gij zijt niet lief vanbinnen en ik voel dat.

En toen vloog ze ineens zo fel recht dat hare stoel achterover viel en stampte de kamer uit, trok de deur met een enorme klap achter zich dicht.

En ik werd ook razend vanbinnen. Ik weet nog da'k riep: 'Kan d'r hier misschien iemand mijn broek komen optrekken alstublieft!?'

... Nadien wordt het verschrikkelijk ...

Maar op de moment zelf ...

Ik heb daar ne vollen dag gezeten in de zon en die dag is voorbijgevlogen, de tijd stond stil.

Ik zat naar mijn armen te kijken.

Die hingen nog altijd met stukken nylon lint aan mijn knieën vast. Die begonnen grijs te worden en ik kon die d'r niet afhalen.

Ik heb nog geprobeerd om met mijn mond die knopen los te maken maar ik kon het niet verdragen mijn eigen handen tegen mijn gezicht te voelen terwijl ze dood en koud en zo waren ...

Tuurlijk heb ik ook zitten huilen daar ... van verlorenheid.

Ik zie nog altijd helder die duimen en die slecht afgescheurde nagels voor mij de rimpels op de bovenkant van de vingers, het litteken bij de pols van toen ik acht was en gevallen met de fiets ... en ik werd overspoeld door een diep gevoel van liefde. Zal ook wel aan de endorfine hebben gelegen. Enorme dankbaarheid ook. Alles wat ze voor mij gedaan hadden ... die armen, koppen thee ingeschonken, bladzijden omgeslagen, spijkers vastgehouden, boterhammen gesmeerd, kinderen verpamperd, vrouwen doen klaarkomen, dieren geaaid, mensen de weg gewezen, brieven geschreven, websites aangeklikt, gezwommen, jeukende ogen gewreven, schoenen dichtgeknoopt, muggen doodgeslagen ... de lijst van verdiensten was eindeloos.

Tegen de avond kwamen de dorpelingen terug ...

T'as été où!? ... Odette.

Bleek dat ze bericht hadden gekregen. Midden in de nacht was iemand hen komen waarschuwen.

Ik was midden in de nacht gaan wandelen. Gebeurde nogal 's. Kon ik niet slapen. En 's nachts was 't draaglijk buiten, qua temperatuur. Ze waren mij komen zoeken maar ze dachten die is al weg. Tegen dat ik terug kwam was het dorp leeg.

Dansen

Roenda fwossiega lerbogonwa doenja nanjes; jigong, nanjingue 'nsaam alwoesoka!

Die ouwe heeft gelijk gekregen.

Ton âme est de nouveau en train de chercher un corps abîmé.

Uw ziel is opnieuw op zoek naar een geschonden lichaam.

Als ik mijn leven terug opnieuw zou mogen doen.

En ze zouden zeggen als ge wilt moogt ge uw armen houden.

Dan zou ik zeggen: Nee. Doet ze d'r maar weer af.

Maar ...

Ik weet niet hoe ik dat moet uitleggen.

Ik heb nu soms momenten waarop ik zo belachelijk gelukkig ben ...

Ik kan niks niet meer pakken.

Vasthouden al helemaal niet.

Of mij ergens aan vastklampen.

Ik heb alles moeten opgeven.

Autorijden ... alles.

En ik heb nogal veel tijd gehad om met niks om handen zo maar een beetje te zitten ... kijken naar alles wat zich aandient en naar mijn gedachten te kijken en mijn emoties, verlangens, wilsimpulsen ...

Dingen waar ik vroeger niet op lette.

Omdat ... geen tijd, ik leefde te snel.

En dan ineens kunt ge alleen nog kijken want wat moet ge d'r verder mee.

Met het verlangen bijvoorbeeld om de kamer te verlaten als ge de deur niet open krijgt.

Ge kunt staan foeteren en tegen die deur stampen maar ...

Ge zult toch moeten wachten tot er iemand binnenkomt.

Ze waren mij vergeten in een kleedkamer van 't ziekenhuis. Ik heb daar een hele nacht gezeten.

Boos, gefrustreerd. Zelig. Ik weigerde om hulp te roepen. Uit baldadigheid. En ineens was er iets in mij dat daar uitwipte en dat keek naar die boosheid en die frustratie. Alleen maar keek. En het vroeg zich af: wat is dat nu in mij dat zich zo boos maakt. En zo heftig!

Dat was de tweede keer!

Het zag het verlangen om die kamer te verlaten en het zag hoe je daar een drama van kon maken. (Men is mij vergeten. Ik doe d'r niet toe. Maar dat zal niet waar zijn. Ik zal ze 's laten weten wie da'k ben.) Of het gewoon laten passeren. Ik zit hier in een lichaam en dat zit op een stoel in de wachtkamer van een ziekenhuis, Westerse stad, aarde, zonnestelsel, heelal, universum ... Mijn adem gaat te keer. Mijn lichaam heeft dorst en moet plassen. Ik kan het neerleggen. De plas laten lopen. Morgenvroeg komt er ongetwijfeld iemand. Zingen behoort tot de mogelijkheden.

Zo is het begonnen.

Alsof het bewustzijn zich heeft afgesplitst en waarnemer is geworden.

Heel onopvallend.

Alsof ik als een engel met mezelf ben beginnen mee zweven en voortdurend het onuitsprekelijk geluk heb gevoeld ...

in leven te zijn.

Hoe moet ik dat zeggen ...

Bewust te zijn.

Maar dat klinkt onnozel.

Maar het is een enorme gebeurtenis als er bijvoorbeeld na uren niks iemand een stuk sinaasappel in mijne mond stopt ... of mij na dagen niks, na weken niks meeneemt naar een muziekkuitvoering.

Maar ook dat 'niks' is niet erg meer.

Het is heel prettig om te vertoeven in de kalmte van uw eigen wezen als ge dat eenmaal hebt geleerd.

Gewoon maar een beetje zitten en luisteren naar de vogel in de verte, het gehoest van de buurman, het kloppen van uw hart, het suizen van uw bloed ...

Meer is er niet.

Ik ben klaar!

Heaven

I'm in heaven.

And

my heart

beats

so

that I

can hard

ly

speak

...

Vorige zomer lag mijn vader op sterven ...

Hij was zo oud geworden en mager dat hij helemaal los was gekomen van die grote belangrijke elektricien die hij zijn hele leven was geweest.

Hij was uitermate vriendelijk en diep dankbaar, elke keer als ge op bezoek kwam en vriendelijk ...

En ik kwam 's binnen op een keer ...

Mijn broertje zat er al en ik hoor 'm zeggen 'Papa, gij gaat misschien dood binnenkort maar er is nog iets dat ik zou willen vragen'.

Wat wilde gij nog vragen?

... Mijn moeder, wat is daar eigenlijk mee gebeurd.

Eullie moeder?

Ja ...

Wat is er gebeurd jongen, met die moeder van eullie...

Die hè d'r eigen oepgehangen ... Gij waard nog e klein joenk en gij oïd iet on oer moag en gij loog volle doage te bleiten in oer wieg en diee kost doar niet tege, tege dat gebleit van aw; en die is een tauw gon oale en no 't zolder getrokken ...

Joa

Dat is er gebeurd met die moeder van eullie.

Die zen ze los moete gon snaïje. Me een petaateschelderke.

En ik zie mijn broertje beginnen huilen ...

(imiteert gehuil)

Mijn vader keek me schaapachtig aan ...

Naw beint ie wiër te bleite sè. En doar kos ze zjust nie tegen ...

... *(doet het huilen na)*

Ik miste voor het eerst sinds lang m'n rechterhand weer.

Om bij mijn broertje op zijn schouder te leggen.

...

En woar trekte gij henne van de zomer. Goat oep vekaatie!?

Ik zeg: 'k weeno'nie ... de baarege messchien. Mette ziekekas.

Nor de baarege?

Mmmm.

(snik broer)

A ge naw mè oewen ottow deur de baarege raïd eh, 's nachts, a 't doenker is, dan met oe pharen aonsteken aï, anders ziede niks, dan raïd er tege de baarege ... want in de baarege kant doænker ziojn zenne manneke. Mor a 't er dan iën,e van den aandere kaant komt dan et die oëk z'n pharen oan. Dan moete gij die van aw uit doen. Terug ow gewoen laampen oansteke. Aanders schent' in diëen meens z'n oëge. En dan doet diëen aanderen die doet dan de zijn oëk uit, ge zult da wel zien, toet at 'm gepasseerd is. Zow goat dat in de baarege.

En da kan dan dikkels ne Fraansman zijn, oef nen Iteljoan. Die a van den aandere kaant komt eh ... ge wet dat nie oep veurhand. Oef nen Engelsman dat kan oek
(gesnik van broer)

Ik zeg. Papa ik rij niet meer met de auto ...

Waï zen oeit 's verlore gereën. In de baarege! Met m'nen ottow ... en waï zen d'r toen pas oem ellef ure deurgekomme ... gruu van den hoenger.

Oem vier ure woare waï nog een koem koffie gon drinke mè e koekske.

Een verpleegster kwam binnen. In haar ogen was mijn vader alleen maar een oud mannetje dat zich geneerde om de last die hij hen bezorgde. Een gerimpeld jongetje eigenlijk. Zij had er geen idee van wat voor iemand hij vroeger was geweest.

Zij kwam de baxter nakijken en zei: 'Zijn ze dat nu uw kinderen!?'

Oh maar ge ziet dat? Die ogen! Gullie hebt alledrie dezelfde ogen.

(ondertussen horen we op de achtergrond die vader verder waumelen en die broer huilen)

Ik hoor haar dat zeggen.

En ineens kan ik naar mijn vader kijken op haar manier en ik voelde opnieuw wat ik als zevenjarige had gevoeld toen ik er nog geen idee van had hoe hij later zou worden. Ik zag hem weer zoals ik hem had gezien toen hij ons kwam halen na twee maanden kostschool. Ik stond daar terug met mijn broertje aan mijn hand en voelde wat die verpleegster net had benoemd dat wij als enige in de wereld alledrie dezelfde ogen hadden.

En ineens herinnerde ik mij dat ik toen stikte bijna, van blijdschap, van vreugde, van trots, ik was helemaal wild vanbinnen want hij was dood geweest in mijn gedachten ... en nu was hij daar helemaal terug om ons te komen halen. Ik knapte zowat ... van liefde vooral!

Ik heb nooit zo veel van iemand gehouden als van mijn vader toen ik zeven was en hij kwam ons na twee maanden halen uit dat gesticht.

Liefde.

Daar gaat het om.

Al de rest is flauwekul.

(vader op de band)

(samen met het snikken van de broer)

En eh joa verloren gereë!

In de baarege hè!

D'r is doar niemette oem de weg oan te vroage eh ...

En dan zijn maï pas tegen ellef uren oangekomme in hoe hieete da wier joeng, dat plotske ... Jappécourt! Da was't. Jappécourt. Da was pas tegen den eleve da w'er deurkwoame, in Jappécourt.

Daor moeste we hiëlemaal niet zijn ...

Mor we woare verlore gereje.

Waï een otèl gezocht ... was er nog iën woar a licht braandde mor die keuke was al dicht.

De kok was al gon sloape.

Ik zeg tege die bedam van de recepsie, ik zeg kunde gij naw sewijle nie gaaw is iet kleirmoake joeng en 'k leg dat uit dat w'al van vier uere niks nie mier g'eten oje.

En toen krége maï eh spegetti ...

Met tomatensaus.

Dat mak ni weu.

En doar gwoie ze dan kijs over.

Èèèèèè!!!!

Ik vind. Kijs dat is veur tussen den botram. Vinde nie?

Ik zen doar nie aon gewist weu, on dèje spegetti.

Ik zen bier gon drinke. Tegen den hoenger.

Slopte goe fan ...

Mor 's morreges se manneke!

Nie eut de voete kunne.

Van da bier ai!

Ge mok wa mai weu!
In de baarege.

Einde: Zingen

DOEK

